

Eindhoven paradijs voor bijen

Weet u hoeveel wilde bijensoorten er in Eindhoven rondvliegen? Liefst 161! Daarmee scoort de stad erg hoog, met dank aan een uitgekiend maaibeeld en de gevarieerde en kleurrijke bermen en slootkanten in de stad.

Frank van den Heuvel
f.vdheuvel@ed.nl

Eindhoven

Gehurkt aan de rand van de sloot hoeft Regina Oors niet lang te zoeken. Meteen wijst ze op een slobkousbij, die driftig stuifmeel en oliën verzamelt op de Grote Wederik, de plant die hier aan de slootkant volop in bloei staat.

De slobkousbij is een van de 161 wilde bijensoorten die Eindhoven herbergt, door onderzoek vastgesteld. Daarmee doet de stad het landelijk erg goed. Maastricht mag zich qua soortenrijkdom de 'bijenhoofdstad' van Nederland noemen (meer dan 180 soorten, van in totaal ongeveer 360). Eindhoven zit in de absolute top. Oors: „De stad mag er echt trots op zijn.”

Oors is voorzitter van de sectie Hymenoptera (vliesvleugeligen)

van de Entomologische Vereniging Nederland. Ze is samen met Frank Verhagen, beheerder natuurlijke gebieden van de gemeente Eindhoven, naar de te Lieve van de Keylaan gekomen om te vertellen over de impuls die de bijen krijgen door het uitgekiende, gevarieerde maaibeeld van Eindhoven, met veel kruidrijk gras. Het leidt zeker in deze tijd van het jaar tot de hoge, bloemrijke bermen en slootkanten.

Tot ongeveer de eeuwwisseling zag je in Eindhoven – net als in de rest van Nederland – nog vooral kortgemaaid gazon. Mede gedwongen door noodzakelijke bezuinigingen werd rond 2010 steeds nadrukkelijker gekozen voor een goedkoper type beheer. „Kruidrijk gras hoeft slechts één of twee en soms drie keer per jaar te worden gemaaid. Het kost minder en ecologisch gezien

levert het veel op”, zegt Verhagen.

Eindhoven beheert in totaal 674 hectare gras dat wordt gemaaid. Inmiddels is het intensief gemaaide gazon veruit in de minderheid (250 hectare, 37 procent). Het aandeel kruidrijk gras bedraagt

Je krijgt ze niet zomaar en je moet er veel moeite voor doen om ze te houden

–Regina Oors

nu 63 procent (424 hectare) en zal in de komende jaren alleen maar toenemen.

Klepelen

Belangrijk is dat er in Eindhoven, op enkele gebieden na waar het echt moet, niet wordt geklepeld. Oors: „Klepelen (het machinaal maaien en fijnmalen van gras, dat vervolgens wordt achtergelaten, red.) maakt de bodem volledig kapot, inclusief de bodemdierpjes en insecten. Ook verruigt je de grond, waardoor die voedselrijker wordt, maar dan krijg je ongewenste soorten, zoals gras, brandnetels en bramen. Die laatste twee soorten zijn ecologisch niet ongewenst, maar ze woekeren als een malle, dus je moet ze in toom houden.”

Eindhoven heeft al twintig jaar ervaring met ecologisch bermbeheer en deelt die kennis graag. Steeds meer gemeenten schakelen om. „Het gaat echt de goede kant

▲ Regina Oors en Frank Verhagen. FOTO:BERT JANSEN/DCI MEDIA

op”, zegt Oors, zelf woonachtig in Nuenen. „Al blijven de verschillen groot. Een gemeente als Gemert-Bakel loopt voorop, andere dorpen zijn conservatiever en missen wellicht de kennis die nodig is. Daar zie je nog vooral gazon.”

Zandbijen, groefbijen; dat zijn de meest voorkomende soorten. Maar nog trotser zijn Oors en Verhagen op de zeldzame soorten binnen de stadsgrenzen, zoals de breedkaak groefbij. Oors: „Van de 161 soorten in Eindhoven zijn er 43 kwetsbaar, bedreigd of ernstig bedreigd. De gele tubebij leek verdwenen uit Nederland, maar is teruggekeerd. Dat je die hier hebt, is natuurlijk extra leuk. Je krijgt ze niet zomaar en je moet er veel moeite voor doen om ze te houden.”